

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Diskusné fórum: „Vzdelávanie v
oblasti finančnej gramotnosti v
KOCKE“, Vedecký park UK, 23.
09. 2022

Ochrana finančných záujmov EÚ a boj proti podvodom

Obsah prezentácie

1. Odbor Národný úrad pre OLAF a Európsky úrad pre boj proti podvodom
2. Ochrana finančných záujmov EÚ, jej význam a dôsledky zneužívania finančných prostriedkov EÚ
3. Podvod a protipodvodný cyklus
4. Oznámenie podozrenia z nezrovnalostí a podvodu

Odbor Národný úrad pre OLAF a jeho úlohy

- Koordinačný útvar pre boj proti podvodom v súvislosti s prostriedkami rozpočtu EÚ na Slovensku (AFCOS),
- Kontaktné pracovisko pre Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) pri Európskej komisii,
- Zabezpečuje a koordinuje ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike,
- Zabezpečuje gesciu Národnej stratégie ochrany finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike,
- Zabezpečuje podporu pre OLAF pri získavaní informácií a dokumentácie na základe jeho vyžiadania od dotknutých subjektov na národnej úrovni,
- Poskytuje súčinnosť pri administratívnom vyšetrovaní OLAF-u v Slovenskej republike vedenom jeho inšpektormi
- Poskytuje OLAF-u informácie o výsledku kontrol, vyšetrovaní a ďalších konaní súvisiacich so zisťovaním a postihom protiprávných konaní v prípadoch, v ktorých sú alebo mohli byť poškodené finančné záujmy Európskej únie,

Odbor Národný úrad pre OLAF a jeho úlohy

- Zabezpečuje zber a nahlásovanie nezrovnalostí OLAF-u
- Spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní pri odhaľovaní prípadov trestnej činnosti súvisiacej s nezákonným nakladaním s prostriedkami EÚ,
- Prijíma a vybavuje podania verejnosti týkajúce sa poškodzovania finančných záujmov EÚ,
- Vykonáva kontroly v zmysle zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov,
- Zabezpečuje vzdelávanie, informovanosť, publicitu a komunikáciu v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ
- Spolupracuje s partnermi v iných členských štátoch - uskutočňuje sa napr. prostredníctvom výmeny informácií a skúsenosti,
- Zastupuje SR v pracovných skupinách Rady EÚ a EK:
  - Rada EÚ: PS pre boj proti podvodom (GAF),
  - EK: COCOLAF (PS – Fraud prevention, PS - AFCOS Group, PS - OAFCN, PS - Irregularities reporting & Analysis)

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

OLAF vyšetruje podvody v súvislosti s rozpočtom EÚ, korupciu a závažné porušenia pravidiel v rámci európskych inštitúcií. Vytvára tiež politiku v oblasti boja proti podvodom pre Európsku komisiu.

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

- vedie interné a externé vyšetrovania,
- poskytuje Európskej prokuratúre (EPPO) pomoc založenú na úzkej spolupráci, výmene informácií, komplementárnosti a predchádzaní duplicity,
- pomáha krajinám EÚ organizovať úzku spoluprácu medzi ich orgánmi pre boj proti podvodom, ako útvar Európskej komisie vypracúva politiky EÚ pre boj proti podvodom,
- prispieva k navrhovaniu a vypracúvaniu stratégií pre boj proti podvodom a proti korupcii s cieľom chrániť finančné záujmy EÚ,
- presadzuje a koordinuje výmenu operačných skúseností a najlepších operačných postupov,
- podľa potreby sa zapája do spoločných vyšetrovacích tímov,
- podporuje spoločné vnútroštátne opatrenia zamerané proti podvodom.

Externé administratívne vyšetrovania OLAF-u

- vykonáva kontroly a inšpekcie na mieste a iné vyšetrovacie činnosti v krajinách EÚ, krajinách mimo EÚ, priestoroch medzinárodných organizácií a hospodárskych subjektoch podľa pravidiel stanovených v nariadení (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadení (Euratom, ES) č. 2185/96 a podľa podmienok dohôd o spolupráci a vzájomnej pomoci,
- môže príslušným vnútroštátnym orgánom krajín EÚ postúpiť informácie o podvode, korupcii alebo akýchkoľvek iných protiprávných činoch, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ, aby im umožnil prijať vhodné kroky.

Interné administratívne vyšetrovanie OLAF-u

- vykonáva administratívne vyšetrovania v inštitúciách, orgánoch, úradoch a agentúrach EÚ a v priestoroch hospodárskych subjektov,
- má okamžitý a neoznámený prístup k akýmkoľvek relevantným informáciám a údajom, ktoré súvisia s predmetom vyšetrovania,
- môže požadovať ústne aj písomné informácie od úradníkov, ostatných zamestnancov a riaditeľov úradov alebo agentúr,
- informuje inštitúcie, orgány, úrady a agentúry, ak sa vyšetrovanie týka ich zamestnancov, a podľa potreby sa s nimi radí, ak je na ochranu finančných záujmov EÚ potrebné prijať ochranné administratívne opatrenia.

Prečo je dôležité šíriť informácie o ochrane finančných záujmov a boji proti podvodom pri využívaní finančných prostriedkov EÚ?

*Peniaze z rozpočtu EÚ sú peniaze nás všetkých ako
daňových poplatníkov a je potrebné ich chrániť !*

Finančné záujmy EÚ

- všetky **prijmy, výdavky a aktíva**, ktoré sú pokryté nasledujúcimi rozpočtami, ktoré sú nadobudnuté prostredníctvom týchto rozpočtov alebo ktoré majú byť do týchto rozpočtov uhradené
  - i) rozpočet Únie;
  - ii) rozpočty inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie zriadených v súlade so zmluvami alebo rozpočty nimi priamo alebo nepriamo spravované a kontrolované.

Ochrana finančných záujmov EÚ

Ochrana finančných záujmov EÚ znamená súbor procesov a opatrení ustanovujúcich pravidlá pre zabezpečenie:

- efektívnosti a transparentnosti vytvárania zdrojov rozpočtu EÚ (poľnohospodárske poplatky, odvody z produkcie cukru, clá, zdroje založené na DPH, zdroje založené na HDP) a
- efektívnosti, účelnosti, hospodárnosti a transparentnosti nakladania s prostriedkami rozpočtu EÚ, rozpočtov ním spravovaných, ako aj nakladania s majetkom EÚ, jej inštitúcií a orgánov.

Význam ochrany finančných záujmov EÚ

Finančné prostriedky EÚ, resp. rozpočet EÚ slúžia na:

- zlepšenie životných podmienok občanov EÚ,
- zabezpečenie hospodárskeho rastu,
- vytváranie pracovných miest,
- zvyšovanie transparentnosti,
- zlepšovanie životného prostredia.

Nezrovnalosť

Nezrovnalosť je definovaná ako akékoľvek porušenie ustanovenia práva Spoločenstva vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu spoločenstiev alebo rozpočtov nimi spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene spoločenstiev alebo neoprávnenou výdajovou položkou.

Podvod

Podvodom rozumieme:

a) v súvislosti s výdavkami **každý úmyselný čin alebo opomenutie** súvisiaci s:

- používaním alebo predkladaním nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov alebo dokumentov, ktoré majú za následok odcudzenie alebo protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev alebo z rozpočtov spravovaných Európskymi spoločenstvami alebo v ich mene,
- nezverejnením informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok,
- nesprávnym použitím týchto finančných prostriedkov na iné účely ako sú tie, na ktoré boli pôvodne vyčlenené;

b) v súvislosti s príjmami **každý úmyselný čin alebo opomenutie** súvisiaci s:

- používaním alebo predkladaním nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov alebo dokumentov, ktoré majú za následok nezákonný úbytok prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev alebo z rozpočtov spravovaných Európskymi spoločenstvami alebo v ich mene,
- nezverejnením informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok,
- nesprávnym použitím právoplatne nadobudnutého zisku, ktoré má rovnaký účinok.

❖ Zdroj definície: článok 1 ods. 1 Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev z 26. júla 1995 vypracovaného na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii, bližšie informácie: smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva

ÚRAD VLÁDY

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Protipodvodný cyklus

kontroly postupu Pôdohospodárskej platobnej agentúry pri poskytovaní NFP z Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020
na projekt s názvom „Investícia do infraštruktúry
sprístupnenia pozemkov“

Základom prevencie v oblasti boja proti podvodom sú účinné právne predpisy a systémy riadenia a kontroly zamerané na ochranu verejných záujmov, ktoré obsahujú prvky posilňujúce riadne finančné hospodárenie.

PREVENCIÓN

1

Listom zo dňa 27. februára 2017 bolo doručené sekcii kontroly Úradu vlády SR anonymné podanie, označené ako „Podanie podľa ustanovenia § 199 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov“.

27.02.2017

Na získavanie informácií, ktoré sú dôležité pre zisťovanie a odhaľovanie protiprávnych konaní, je dôležité využívať dostupné možnosti a nástroje (najmä IT nástroje), či už na národnej, alebo nadnárodnej úrovni. Na základe doterajších identifikovaných zistení je nevyhnutné posilniť a zdokonaľiť kontrolné systémy na všetkých úrovniach riadenia implementácie. Prítom je potrebné zamerať sa na kontroly na mieste.

Cieľom kontroly bolo preveriť informácie uvedené v podaní a zistiť dodržiavanie právnych predpisov EÚ, všeobecne záväzných právnych predpisov SR a interných predpisov zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry v rámci konania o Žiadosti o nenávratný finančný príspevok, uzatvárania Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku a procesu poskytovania a využívania týchto prostriedkov a zdrojov štátneho rozpočtu SR.

01.06. – 12.09. 2017

Výkon kontroly

da SR si kladie za
vyšetrovať a
haľovať nezrovná-
nky, korupciu a pod-
obly v súlade
s najvyššími štán-
dmi integrity a ob-
tivity. Na tento
účel je potrebné
získať všetky dos-
tupné právne nástro-
je a možnosti,
na vyšetrovanie pod-
tánného konania
s cieľom nápravy ne-
dodržok stavu a
súladu s
vyšetrovaním proti-
tánného konania.

06.10.2017

Kontrolnou skupinou ÚV SR boli zistené, že zamestnanci PPA v rámci výkonu každej etapy (fázy) kontroly nedostatočne vykonali kontrolu. Kontrolou sa podozrenia uvedené v podnete zo dňa 27. 02. 2017, potvrdili.

Ukončenie kontroly

šeeobecným pra-
m, že pri akej-
kej nezrovnalosti
práporom získan-
da odníme povin-
pou zaplatiť alebo
dĺžné alebo ne-
om získané sumy.
renia na zabez-
nie plynulého a
ného procesu vy-
nia neoprávne-
uplatnených alebo
rávne použitých
čných prostried-
klast pritom dô-
ajmä na zvýšenie
v súvislosti s vy-
ním a vrátením
dotknutých pod-
(m)

26.06.2017

pododpodárská platba
agenty obrázla
Ministerstva vnútra
prezidia policajného
oru, národnej kriminálnej
agenty, národnej
antikorupčnej jednotky,
poizitúra Západ, Nitra
námene o vedení
stného stihania vo
stí podozrenia zo
schania trestného činu
škodzovania finanč-
ch záujmov Európy
ch spoločstiev podľa
261 ods. 1,3) Trestné-
zákona, v súvislosti
poskytnutím NFP pro-
edníctvom PPA na
edníctvom projektu.

Trestné činy súvisiace s poškodzovaním finančných záujmov EÚ

V zmysle Trestného zákona ide najmä o tieto trestné činy:

- § 261 – 263 - Poškodzovanie finančných záujmov EÚ;
- § 225 - Subvenčný podvod;
- § 328 – 330 - Prijímanie úplatku;
- § 332 – 334 – Podplácanie;
- § 336 – Nepriama korupcia;
- § 336c – 336d – Prijatie a poskytnutie nenáležitej výhody;
- § 266 – 268 - Machinácie pri verejnom obstarávaní (VO) a verejnej dražbe;
- § 265 - Zneužívanie informácií v obchodnom styku;
- § 233 – 234 - Legalizácia príjmu z trestnej činnosti;
- § 296 - Založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny;
- § 326 - Zneužívanie právomoci verejného činiteľa;
- prípadne ďalšie trestné činy, ak súvisia s OFZ EÚ (§ 213 – Sprenevera a pod.).

Dôsledky zneužívania finančných prostriedkov EÚ

- Brzdenie hospodárskeho rastu,
- Zabraňovanie rastu životnej úrovne,
- Zabraňovanie zdravému podnikateľskému prostrediu,
- Ohrozenie naplňania a čerpania rozpočtu EÚ,
- Ekonomické, sociálne a politické škody.

*Poškodzovanie finančných záujmov Únie ohrozuje realizáciu
politik a programov EÚ a poškodenými sa stávajú všetci občania
Únie*

Spôsob nahlásenia podozrenia zo zneužitia finančných prostriedkov EÚ na OLAF

- European Commission, European Anti-Fraud Office (OLAF), B-1049 Brusel, Belgicko
- Online prostredníctvom systému oznamovania podvodov úradu OLAF (anonymne, cez zabezpečený systém odosielania dokumentov) - FNS (Fraud notification system):
https://fns.olaf.europa.eu/main_sk.htm

Pozor! Vyšetrovacie právomoci OLAF-u sa vzťahujú len na rozpočet EÚ, t. j. prípady netýkajúce sa rozpočtu EÚ riešia kompetentné orgány členských štátov

Spôsob nahlásenia podozrenia zo zneužitia finančných prostriedkov EÚ na Slovensku

- e-mail: **nezrovnalosti@vlada.gov.sk**
- písomne: Úrad vlády Slovenskej republiky,
sekcia kontroly
odbor Národný úrad pre OLAF
Námestie Slobody 1
813 70 Bratislava 1

Motto na záver....

***Nedovoľme, aby sa
zneužívali peniaze
daňových
poplatníkov v EÚ!!
Zapojte sa aj Vy do
boja proti
podvodom!***

Ďakujem za pozornosť

Ing. Tatiana Prievalská Bartošová

Úrad vlády Slovenskej republiky
sekcia kontroly

odbor Národný úrad pre OLAF

Námestie Slobody 1

813 70 Bratislava

e-mail: tatiana.prievalska@vlada.gov.sk

www.olaf.vlada.gov.sk